

روزهای پس از آزادی

هم‌زمان با فجر فاطمی،
بسیاری از زنان زندانی چشم‌انتظار کمک نیکوکاران هستند؛
آن‌ها پس از آزادی نیز شرایط اقتصادی سختی دارند

روز شمار فعالیت‌های
زنان مشهد در آستانه
انقلاب اسلامی ۱۳۵۷

گفت‌وگو با فاطمه عمادالاسلامی، همسر شهید کاوه
که ۴ دهه در کنار کمک به زنان تلاش کرد تاب‌آوری را در خانواده‌ها ارتقا دهد

متولد ماه مهر

شهربانو

۴ صفحه ویژه بانوان مشهد
۸ فوریه ۲۰۲۱ | ۲۵ جمادی‌الثانی ۱۴۴۲
شماره ۳۳۳۰ روزنامه شهرآر
۲شنبه

فرزندی که تربیت می‌کنید آیا گلیش را از آب بیرون می‌کشد

از میان دغدغه‌های مادرانی که دل‌نگران انتخاب رشته دختران خود برای دوره دبیرستان هستند، چندی پیش روایت‌های متعددی از مادران شنیدیم درباره دل‌نگرانی‌های آن‌ها درباره انتخاب رشته دختران دبیرستانی‌شان، واضطراب‌های خانوادگی را شاهد بودیم که...

الگوی سوم زن مسلمان

انقلاب اسلامی ایران قرائت متفاوتی از موضوع زن ارائه کرده است. کافی است زندگی را می‌توان در نسل فعلی به نظاره نشست، زنانی که هرکدام می‌توانند پایه‌گذار نسلی موفق برای جامعه باشند. این روزها سطح آگاهی زنان نه تنها در بحث اشتغال افزایش پیدا کرده است بلکه زنان خانه‌دار نیز به‌مراتب دارای مهارت‌ها و تخصص‌های ویژه‌ای هستند که در زمینه تربیت فرزند به آن‌ها کمک می‌کند.

برخی می‌پندارند که زن مسلمان بر سر دوراهی است و باید یکی از الگوها را برگزیند: یا به الگوی غربی تن دردهد یا خانه‌نشینی و محرومیت از کمالات را انتخاب کند. از این ۲ الگو که بیشتر با یکدیگر در ستیزند و مخالفان و موافقان خود را دارند، هرکدام سعی دارد دیگری را قانع و تسلیم کند. در این میان، گاهی در میان جنگ‌های رسانه‌ای که با گسترش فضای مجازی نیز گسترده شده است، زن جوان امروز دچار سردرگمی می‌شود که میان ۲ دیدگاه، کدام می‌تواند درست باشد. اما گفتمان الگوی سوم زن مسلمان نه با دیدگاه‌های غربی سنخیت دارد، نه بر مبنای دیدگاه شرق او را قضاوت می‌کند. الگوی سوم زن مسلمان همان چیزی است که مقام معظم رهبری بارها به آن اشاره کرده‌اند: «زن به یک جایگاه مصنوعی و تصنعی و تشریفاتی احتیاج ندارد، جایگاهی که دون شأن متانت و سکینه و آرامش روحی اوست. در طبیعت الهی زن، آن چنان لطافت و زیبایی و گرمای محبتی وجود دارد که می‌تواند هم خود را و هم محیط پیرامون خود را -چه در داخل خانه، چه در هر محیطی که باشد- به طرف معنویت، پیشرفت و علو مقامات علمی و عملی سوق دهد و پیش ببرد.» ایجاد نگاه جدید در مدیریت توانسته است گامی نو برای ایجاد تحول در مشکلات زنان جامعه باشد، اگرچه در این پویایی، هنوز بر این باور هستیم که این اراده که امروز در زنان دیده می‌شود ریشه در آموخته‌هایی دارد که از مادرانشان به ارث برده‌اند، همان‌ها که ۴ دهه پیش توانستند تغییری در سرنوشت خود و فرزندانشان ایجاد کنند.

معمار کبیر انقلاب، حضرت امام(ره) بر این باور بودند که زنان با حفظ شئون اسلامی می‌توانند در همه عرصه‌های اجتماعی حضور فعال داشته باشند. این نگاه عمیق و اندیشمندانه سبب تغییرات

اساسی در جایگاه زنان و ارتقای وضعیت آنان در عرصه‌های مختلف می‌شود. یکی از مهم‌ترین حوزه‌های حضور زنان عرصه علم و فناوری است. سواد که یکی از شاخص‌های توسعه انسانی کشورها محسوب می‌شود، بعد از انقلاب، رشد چشمگیری یافته است. در سال ۱۳۵۵ زنان تنها ۲۷ درصد باسوادان کشور را تشکیل می‌دادند اما بر اساس سرشماری سال ۹۵ این میزان به ۸۷ درصد افزایش یافته است. افزایش آمار عدالت آموزشی تنها در سطح مقطع ابتدایی نبوده است و امروز شاهد هستیم ۶۳ درصد از دانش‌آموختگان دانشگاهی و مراکز علمی رازان تشکیل می‌دهند. تعداد دانش‌آموزان دختر در سال‌های بعد از انقلاب نزدیک به ۲ برابر شده است. این تغییرات چشمگیر که در عرصه اقتصادی کاملاً به چشم می‌آید از مشاغل خرد خانگی تا حضور صنایع بزرگ در معادن از کشاورزی تا باغداری و پرورش گیاهان، از مشاغل مقدماتی تا بازرگانی، همه و همه، عرصه میدان فعالیت‌های زنان است و در میان بهترین و موفق‌ترین کارآفرینان، به‌جرت می‌توان از زنان یاد کرد. بسیاری از فعالان رسانه به‌عنوان زبان‌گویای جامعه‌زنان هستند. بعد از انقلاب، نهادهای زیادی با رویکرد تربیتی و فرهنگی ایجاد شدند که هرکدام در بخش‌های تخصصی توانستند کارنامه موفق‌ی داشته باشند. هم‌اکنون از نظر بهداشت و سلامت، ایران در وضعیت بسیار خوبی به سر می‌برد. مرگ‌ومیر مادران در کشور کاهش بسیار چشمگیری یافته است. طبق آمارهای انجام شده، امید به زندگی در بین زنان به ۷۸ سال رسیده است. اگرچه نمی‌توان چشم‌بر مشکلات جاری بست اما با همت زنان مسلمانی که خود الگوی سوم زن هستند، می‌توان به آینده امید داشت.

لاله سادات کوثری

هنگامه

تاب‌آوری زنانه در روزگار کرونا

ثابت نگه دارند یا به عقب بکشند. گاهی به اندازه‌ای که می‌خواهیم ورزش منظم در خانه و محیط‌های آگاهانه باید روی نقاط قوت تمرکز کرد و زخم‌ها و جراحت‌هایی را که از نبرد با چالش‌های زندگی ایجاد شده‌اند پذیرفت.

تاب‌آوری زنانه و کرونا

ورزش: زنان در این ایام می‌توانند با تاب‌آوری زنان در خانه و محیط‌های آگاهانه باید روی نقاط قوت تمرکز کرد و زخم‌ها و جراحت‌هایی را که از نبرد با چالش‌های زندگی ایجاد شده‌اند پذیرفت.

مطالعه: برای سلامت روحی می‌توانند از طریق مطالعه ذهن خود را تازه و به‌روز نگه دارند.

عبادت: هم‌چنین نکته کلیدی دیگر برای تاب‌آوری در این دوره عبادت و خاندن نماز و خلوت کردن با معبود لایزال است. اتصال به انرژی و قدرت پروردگار می‌تواند به ما زنان و مادران سرزمینمان نیرو و توانی دوچندان بخشد.

مؤلفه‌های تاب‌آوری زنان

با این حال، بر اساس تازه‌ترین مقالات به‌روز شده، به نظر می‌رسد مؤلفه‌های مختلفی برای موضوع تاب‌آوری زنان تعریف می‌شود اما وجه قالب تاب‌آوری زنان روی آوردن به زندگی معنوی و نگرش رشدیافته در بستر معنویات است. اما یادگیری و رشد در شرایط پر تنش، تشخیص و پرورش توانایی و استعدادهای خاص، تمرین و مدیریت خشم و استرس، پرورش توانایی و استعدادها، خاص، یافتن معنا در بحران‌ها، تحمل تنهایی و شکست‌های اجتماعی، شناسایی و تشخیص دوره‌ها و بخش‌های پرتنش زندگی و... از دیگر بخش‌های مهم در مؤلفه‌های تاب‌آوری زنان است.

شاید برایتان اتفاق افتاده باشد به این فکر کنید که چه‌طور فلانی با اینکه در شرایط سخت زندگی قرار دارد اما در تحصیل یا در شغل تا چه اندازه فرد موفق‌ی است، موفقیت در عین شرایط استرس‌زا و سخت! تفاوت این نوع از افراد با بقیه در چیست؟ چه چیزی آن‌ها را از بقیه متفاوت کرده است؟

مصادق این جملات، همان باز کردن مفهوم تاب‌آوری زنان در خانواده و اجتماع است. همه‌گیری ویروس منحوس باعث شد سال گذشته همه توجهم را روی آموختن و تحقیق و تفحص درباره موضوع تاب‌آوری زنان در جامعه و خانواده در ایام کرونایی متمرکز کنم. خروجی این مطالعات نشان می‌دهد تفاوت زنانی که در شرایط سختی زندگی می‌کنند اما موفق هستند در همین عبارت مشخص می‌شود. تفاوت این افراد با دیگر هم‌نوعان خود در یک وضعیت، در همین مفهوم تاب‌آوری در اصول مدیریتی نهفته است. کرونا هم در واقع، یکی از مؤلفه‌های اصلی ایجاد شرایط تنش‌زا است.

تعاریف مختلفی از واژه «تاب‌آوری» تا امروز ارائه شده است. تاب‌آوری (Resilience) یعنی کنار آمدن موفقیت‌آمیز افراد با شرایط استرس و تنش‌زا. تاب‌آوری یعنی در شرایط آسیب‌زا پرورش یافتن، آسیب دیدن و به رشدی بیش از پیش دست یافتن. یک مفهوم اصلی در این واژه نهفته است آن هم بازگشت پس از رویداد یا اتفاق ناخوشایند است. این عملکرد همان احیای پذیری است بدین معنا که وقتی مشکلی پیش می‌آید، در شرایط استرس‌زا بهترین عملکرد را نشان دهیم و به شرایط قبلی خود برگردیم. یعنی نگذاریم شرایط باعث پس‌رفت ما بشوند و ما را در یک جا

گفت‌وگو با فاطمه عمادالاسلامی، همسر شهید کاوه،

که ۴ دهه در کنار کمک به زنان

تلاش کرد تاب‌آوری را در خانواده‌ها ارتقا دهد

متولد ماه مهر

هنوز هم بیشتری‌ها را با نام همسر شهیدش یعنی محمود کاوه می‌شناسند، همان کسی که به شجاعتش معروف بود و همه و جودش را وقف انقلاب کرد. فاطمه عمادالاسلامی، همسر شهید کاوه، نیز خصلت‌هایی شبیه به او داشت و چیزی که برای خود انتخاب می‌کرد برای دیگران هم می‌پسندید. او حتی در دورانی که مجرد بود با یک گروه، وظیفه خبرگیری از خانواده‌های شهید، رزمنده‌ها، اسرا و مفقودان را داشت. دل در گرو این وطن دارد و از هیچ کاری برایش دریغ نکرده است و دریغ نمی‌کند. از سال ۶۱ تاکنون از فعالیت‌های عام‌المنفعه و خیر خواهانه دست برنداشته است. ۴ دهه است بی‌وقفه گر‌های زندگی دیگران را چه با دست چه با دندان باز می‌کند و حالا سر پرستی ۱۵۰۰ همسر شهید را برای کمک‌رسانی به خانواده‌های ضعیف، بر عهده دارد. با وجود این، خودش را قطر‌مای می‌داند درون دریای وسیع کمک به هم‌نوع.

قرارمان با فاطمه عمادالاسلامی در دفتر روزنامه است، اما نه برای اینکه از شهید کاوه برایشان بگویند زیرا برای همه‌مان نامی آشناست. خیلی‌هایمان به‌خوبی از رشادت‌های این مرد میدان جنگ باخیریم. این بار قرار است از خودش بگویند، از تفکرش و کارهایی که بی‌مزد و بدون توقع انجام داده است. می‌شود گفت درباره مشکلاتی که دیگران برایش مطرح می‌کنند، به هیچ‌کس «نه» نمی‌گوید. حتی زمانی که دیگر هیچ کاری از دستش برنیاید دعای خیرش را بدرقه راهشان می‌کند. ساده، صمیمی، مهربان، دلسوز و بی‌تکلف؛ این‌ها صفت‌هایی است که از اولین برخوردها با او دستم را گرفت. می‌گوید: هنوز هم کسانی هستند که من را می‌بینند و می‌گویند باورمان نمی‌شود این‌طور خودت هستی. فکر می‌کنند همسر شهید کاوه شخصیتی دست‌نیافتنی است.

عمادالاسلامی، این حس وطن‌دوستی و کمک به دیگران را از خانواده به‌ویژه از مادرش به ارث برده است. او بارها به چشم دیده بود مادرش دستورهای پیش از انقلاب را موبه‌مو اجرا می‌کند و حتی نوارهای سخنرانی را میان افراد پخش می‌کند. با اینکه سن و سال کمی داشت، خوب به خاطر دارد که آن روزها در خانه‌شان محل بحث‌های انقلابی داغ بود و می‌شود گفت خانواده‌شان پای ثابت تظاهرات علیه رژیم ستمشاهی به شمار می‌رفت. ۶ سال داشت که پدرش برای همیشه چشم از جهان فرو بست، اما مادرش راه پدر را که روحانی بود استوارتر از همیشه ادامه داد.

شهرزاد

الهام یوسفی

فصل فرهنگی

«زن آقا» آینه‌دار قصه‌های یک روستا

بدون شک در طول زندگی کتاب‌خوانی‌مان چندین سفرنامه هم خوانده‌ایم. ممکن است خواندن سفرنامه را امتحان کرده باشیم و به نظرم‌ان آمده باشد ژانر مورد علاقه و جذابی برایشان نیست. اما همه سفرنامه‌ها شبیه هم نیستند. بعضی سفرنامه‌ها بیش از آنکه شرح و گزارش‌نویسی از یک سفر هیجان‌انگیز چندروزه باشند، داستان‌هایی روایت می‌کنند که در سفری متفاوت پیش آمده و راوی از دل سفرش قصه‌ها را بیرون کشیده است. در این شماره می‌خواهیم یکی از همین سفرنامه‌های داستانی را به شما معرفی کنیم، کتابی که ظاهرش به سفرنامه نمی‌خورد اما به‌راستی حس و حال سفرنامه

بودند و زمانی که افرادی با لباس سپاه به خانه‌مان می‌آمدند، جا می‌خوردیم و فکر می‌کردیم خبر تلخی با خود به همراه آورده‌اند.»

+ کمک‌کردن را از مادرم یاد گرفتم عمادالاسلامی انگیزه قوی‌اش در کمک به دیگران و انجام کارهای داوطلبانه را از صدقه سر مادرش می‌داند، مادری که مدیر خانواده بود و به گفته او، بعد از فوت پدر و در نبود برادرانش در خانه، همه کارهای ر ارتق و فتق می‌کرد. با حقوق اندکی که از طلبگی داشتند، هم خانه را می‌گرداند و هم به دوست و همسایه کمک می‌کرد. «مادرم وقتی به دیگران کمک می‌کرد، پول برکت بیشتری داشت، چیزی که شاید نسل جدید آن را باور ندارند. من هم خصلت کمک کردن را از مادرم یاد گرفتم. به همین دلیل، حتی بعضی مواقع که نتوانسته‌ام برای کسی کاری انجام بدهم، روحیه داده‌ام تا بازم ناامید نشود.»

+ دوستش داشتم و همیشه نگرانش بودم طول مدت زندگی عمادالاسلامی با شهید کاوه به ۳ سال رسید، ۳ سالی که تنها به اندازه ۳ ماه همسرش را ملاقات کرد. در این مدت همسرش ۵ بار مجروح شده بود و دیدار در بیمارستان اتفاق می‌افتاد. «وقتی محمود شهید بود، بیش از زمانی که در جبهه بود دل‌نگران او بودم زیرا اسم او هم در فهرست ترور منافقان بود و با وجود عشقی که به او داشتم، می‌خواستم به جبهه بروم زیرا در این شهر نمی‌توانستم از او محافظت کنم. به یاد دارم آن زمان حقوق ۲ هزار و ۲۰۰ تومان بود و صدام برای سر همسر، ۳ میلیون تومان وعده داده بود. این‌ها چیزی

عکس: سمانا رضایی/شهرآرا

است که گفتنش به کلام آسان است و تجربه‌اش هزار برابر سخت‌تر، اما در همه مدتی که با محمود زندگی کردم، متوجه شدم رمز موفقیت همه شهدا در خلوص نیت و پشتیبانی ایشان از ولایت فقیه است.»

+ عهده‌دار سرپرستی ۱۵۰۰ همسر شهید در راستای کمک‌رسانی شهید کاوه شب‌هایی که به مرخصی می‌آمد و سر بر بالین می‌گذاشت، غصه رزمندگانی را می‌خورد که مشغول مبارزه در خط مقدم بودند. از طرفی، همسرش هم مانند او از فکر سفره خالی آدم‌هایی که هرروز آن‌ها را می‌دید بی‌خواب می‌شد. «بعد از بازنشستگی‌ام، یعنی از حدود ۶ سال پیش، با مجموعه رهروان روح...»

به اقدامات فرهنگی انجام می‌دهد کار می‌کنم. سرپرست ۱۵۰۰ همسر شهید دیگر هستم و سعی می‌کنیم تا جایی که می‌شود به اقشار کم‌درآمد کمک کنیم. حالا این کمک‌ها در زمینه تهیه جهیزیه، ارزاق، حل اختلافات خانواده‌ها و ... است. ما در محلات مختلف به مشکلات مردم رسیدگی می‌کنیم و در واقع یک مجمع همدرد هستیم.»

می‌توان گفت برای هر مشکلی از عمادالاسلامی

کمک بخواهند «نه» نمی‌گویند زیرا او معتقد است این مشکلات ممکن است برای خود او هم پیش بیاید و آن روز دیگران به کمک او می‌آیند. «این‌طور بگویم که سعی من این است که تا جایی که می‌شود همه را از خودم راضی نگه دارم. به نظرم دنیا جایی است برای کمک‌کردن.»

+ روحیه کار جمعی، نیاز جامعه امروز

«به نظرم حالا مردم به روحیه کار جمعی نیاز دارند، چیزی که در گذشته آن را بیشتر حس می‌کردم و مردم دغدغه همسایه و محل زندگی‌شان را داشتند، اما حالا نمی‌دانم چرا مردم حس کمک کمتری دارند. دختر من حسرت این‌که یک بار پدرش را صدا بزند بر دلش ماند تا وضع به اینجا نرسد، اما حالا طوری است که ما هم شرمنده بچه‌هایمان هستیم. رفت‌وآمدها هم کمتر شده است. حتی خواهر برادرها از هم خبر ندارند. اکنون رسانه‌ها بیشتر می‌توانند در زمینه روحیه کار جمعی و کمک میان نسل جدید اثرگذار باشند.»

(براندخت)

روز شمار فعالیت‌های زنان مشهد در آستانه انقلاب اسلامی ۱۳۵۷

غلامرضا آذری خاکستر رئیس هیئت‌مدیره

+ مرور فعالیت‌های بانوان مشهد در آستانه انقلاب اسلامی را می‌توان در ۲ محور بررسی کرد: نخست فعالیت‌های سیاسی بانوان در سال ۱۳۵۶ که تبلور آن در ۱۷ دی مشهد و حوادث مرتبط با آن است. رضاعلی شاکری در شرح چگونگی این واقعه نوشته است: ۱۷ دی ماه ۱۳۵۶/ ۲۷ محرم ۱۳۹۸ از جانب حدود ۱۲۰ تن از بانوان اسلامی مشهد که اکثرشان دانشجوی بودند، به منظور اعتراض به مراسم ۱۷ دی که همه‌ساله در میدان شهدا (مجمعه سابق) برگزار می‌شد، وارد خیابان‌های شهر شده و راهپیمایی را از خیابان‌های بازارگان (خسروی‌نو سابق) و آزادی (شاه‌رضای سابق) و خیابان شهدا (نادری سابق) شروع کردند و به قصد ورود به میدان شهدا حرکت خود را ادامه دادند. در موقع حرکت، شعار نمی‌دادند و شعارشان را روی پرده سفید نوشته بودند: «ما زنان خراسان، آزادی خواهران دربند را خواهیم.». نزدیک میدان شاه سابق، ماشین‌های نفربر پلیس راه را بر تظاهرات‌کنندگان بسته و با حملات خود آنان را پراکنده ساختند. در این تعقیب، متجاوز از ۱۷ تن از بانوان خط مقدم بودند. از طرفی، همسرش هم مانند او از فکر سفره خالی آدم‌هایی که هرروز آن‌ها را می‌دید بی‌خواب می‌شد

شهید کاوه شب‌هایی که به مرخصی می‌آمد و سر بر بالین می‌گذاشت، غصه رزمندگانی را می‌خورد که مشغول مبارزه در خط مقدم بودند. از طرفی، همسرش هم مانند او از فکر سفره خالی آدم‌هایی که هرروز آن‌ها را می‌دید بی‌خواب می‌شد

+

(۴)

شهربانو

خبر خوش برای زنان کارمند

رئیس سازمان امور اداری و استخدامی کشور اعلام کرد زنان کارمندی که به‌ویژه دارای فرزند هستند می‌توانند دورکار باشند. جمشید انصاری در برنامه «گفت‌وگوی ویژه خبری» شبکه ۲ سیما گفت: چهارچوب دورکاری کارکنان ۱۰ سال قبل تصویب شده است. در صورتی که دستگاه‌ها زیرساخت‌های لازم را فراهم آورند، کارکنان به‌ویژه کارمندان خانمی که فرزندان خردسال دارند می‌توانند از شرایط دورکاری استفاده کنند.

ضمیمه روزنامه شهرآرا
صاحب‌امتیاز:
شهردری مشهد
مدیرمسئول و سردبیر:
سید هادی فیاضی
مسئول ضمیمه
حمیده وحیدی